

Koninklijke Nederlandse Bond
van Filatelistenverenigingen

Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen

Handreiking voor KNBF-verenigingen
en stichtingen

© KNBF, 2021

Wat moet u in uw vereniging of stichting regelen ten aanzien van de WBTR

U dient binnen uw vereniging of stichting afspraken te hebben gemaakt én vastgelegd over de volgende onderwerpen:

- Taakvervulling bestuur
- (Hoofdelijke) aansprakelijkheid van bestuursleden
- Tegenstrijdig belang
- Afwezigheid van één of meer bestuursleden (ontstentenis)
- Meervoudig stemrecht
- Toezicht
- Bindende voordracht: de voordracht is direct een benoeming
- Raadgevende stem van het bestuur bij een ALV (alleen voor verenigingen)
- Ontslag van bestuurder(s) van een stichting

Als u al deze zaken vastgelegd hebt in de bijgaande bijlage (de zgn. WBTR-verklaring), dan kunt u die gebruiken als leidraad om daaraan uw statuten en reglementen te toetsen om na te gaan of een of meerdere zaken aanleiding zijn tot aanpassing van uw regelgeving. Als dit zaken in de statuten betreft, dient u de wijzigingen vast te leggen bij een notaris. Voor die vastlegging heeft u als vereniging 5 jaar vanaf het moment dat de WBTR definitief in werking is getreden (waarschijnlijk zal dat op 1 juli 2021 zijn). LET OP: u hoeft uw statuten alleen aan te passen als daar zaken in geregeld zijn die strijdig zijn met wat de WBTR voorschrijft dat u binnen uw organisatie moet regelen. Als de voorschriften vanuit de WBTR niet strijdig, maar aanvullend zijn, kunt u volstaan met aanpassing van uw Huishoudelijk Reglement.

Voornaamste bepalingen in de WBTR:

- bestuurders en commissarissen van verenigingen en stichtingen moeten zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de rechtspersoon en de daarmee verbonden onderneming of organisatie;
- de hoofdelijke aansprakelijkheid van artikel 2:9 BW geldt ook voor commissarissen van verenigingen, stichtingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen;
- de hoofdelijke aansprakelijkheid voor onbehoorlijke taakvervulling bij faillissement van artikel 2:138 lid 1 en 3 tot en met 10 BW gelden voor bestuurders en commissarissen van alle verenigingen en stichtingen;
- het onweerlegbare vermoeden van onbehoorlijke taakvervulling en het (weerlegbare) vermoeden dat die onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement (artikel 2:138 lid 2 BW) geldt ook voor bestuurders en commissarissen van formele verenigingen en semipublieke verenigingen en stichtingen;
- de hoofdelijke aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van onder meer een misleidende voorstelling van de toestand van de rechtspersoon in de jaarrekening geldt voor bestuurders en commissarissen van formele verenigingen en semipublieke verenigingen en stichtingen;
- er is een wettelijke basis voor een raad van commissarissen voor de vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij;
- de vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij kan voor een monistisch bestuursmodel kiezen (one-tier-board) met een bestuur bestaande uit uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders;
- de statuten van de vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij moeten een regeling bevatten omtrent belet en ontstentenis van alle bestuurders en commissarissen;

- degene die bij ontstentenis of belet van bestuurders of commissarissen van een vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij op grond van een statutaire bepaling, taken van een bestuurder of een commissaris verricht, wordt voor het vervullen van die taak met een bestuurder of een commissaris gelijkgesteld;
- bestuurder of commissaris van een vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij met een tegenstrijdig belang mag niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming over het betreffende onderwerp;
- statutair kan een meervoudig stemrecht worden toegekend aan bestuurders en commissarissen van de vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij;
- bij een eerstvolgende statutenwijziging dient de vereniging, stichting, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij de statuten aan te passen zodat (i) ingeval van een meervoudig stemrecht van een bestuurder wordt bepaald dat deze bestuurder niet meer stemmen kan uitbrengen dan de andere gezamenlijke bestuurders en (ii) de statuten voorzien in een belet en ontstentenis regeling voor bestuurders en commissarissen;

Welke zaken moet de vereniging concreet regelen?

- Bestuurders en toezichthouders dienen intern het gesprek te voeren over hun taakverdeling en onderlinge bevoegdheden en dit af te stemmen met de ALV
- Interne documenten op orde hebben. Denk aan statuten, reglementen, procedures en vergaderverslagen
- Financiële zaken, financiële verantwoording en goede verslaglegging. Duidelijke afspraken maken over geldbeheer, financiële transacties, inkoop, vergoedingen, administratie etc.
- Maak een overzicht van overeenkomsten, verplichtingen en looptijden

Artikelsgewijs levert de WBTR de volgende zaken op die u binnen uw vereniging moet regelen. Het betreffen wijzigingen en aanvullingen op Boek 2 Titel 2 van het Burgerlijk Wetboek. Allereerst moet u over deze punten afspraken maken hoe u met deze punten om gaat binnen uw vereniging. Dit moet in een document dat alle bestuursleden voor akkoord moeten ondertekenen. Vervolgens moet dit ook in uw reglementering binnen uw vereniging worden vastgelegd. Dat hoeft niet in de Statuten, maar kan ook in het Huishoudelijk Reglement van de vereniging. Voor het vastleggen in uw reglementering heeft u een overgangsperiode van 5 jaar. Immers Artikel 27 lid 4 van BW 2 legt vast welke zaken binnen uw vereniging verplicht in de Statuten geregeld moeten zijn. Voor stichtingen is dat artikel 286 lid 4. Deze artikelen worden niet in de WBTR gewijzigd en daarmee is er dus geen wettelijke verplichting tot het aanpassen van uw Statuten op de punten waarvan de WBTR aangeeft dat u die binnen uw vereniging of stichting moet reglementeren. Verenigingen: art. 26 t/m 52; Stichtingen art. 285 t/m 304.

De bepalingen over Meervoudig stemrecht en Ontstentenis van bestuurders of RvC/RvT leden moeten volgens het overgangsrecht bij de eerstvolgende wijziging in de Statuten in overeenstemming met de wet worden aangebracht. Hiervoor is geen termijn in de wet opgenomen. Echter, indien er een statutaire regeling is die Meervoudig stemrecht zoals bedoeld in de WBTR toestaat, dan vervalt die vijf jaar na de inwerkingtreding van de WBTR.

Wat wel in de Statuten geregeld moet zijn:

Vereniging	Stichting
Naam van de vereniging en gemeente in NL waar zij haar zetel heeft	Naam van de stichting met daarin het woord 'Stichting'
Doel van de vereniging	Doel van de stichting
Wijze van benoeming en ontslag van bestuurders	Wijze van benoeming en ontslag van bestuurders
De wijze van bijeenroeping van de algemene vergadering	Gemeente in NL waar de stichting haar zetel heeft
Bestemming van het batig saldo van de vereniging in geval van ontbinding of de wijze waarop de bestemming zal worden vastgesteld	Bestemming van het overschot na vereffening van de stichting in geval van ontbinding of de wijze waarop de bestemming zal worden vastgesteld
Verplichtingen van de leden tegenover de vereniging of de wijze waarop deze verplichtingen kunnen worden opgelegd	

In de artikelsgewijze aanpassingen worden deze in de WBTR op letter(s) aangegeven. In het onderstaande overzicht wordt(en) de betreffende letter(s) genoemd plus het artikel uit Boek 2 BW dat wordt aangepast of aangevuld. Voor uw gemak wordt niet de letterlijke wettekst genoemd, maar een meer begrijpelijke tekst. F t/m H hebben betrekking op verenigingen, AAA t/m DDD hebben betrekking op stichtingen.

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
F, art. 44, ná lid 2 toevoegen lid 3	Taakvervulling bestuur	Bij vervulling van de taak van elk bestuurslid mag alleen het belang van de vereniging of de daarmee verbonden onderneming of organisatie meespelen bij besluitvorming.	Alleen het belang van de vereniging mag een rol spelen bij te nemen beslissingen.
Idem lid 4	Meervoudig stemrecht	Een met name genoemde of in functie aangeduide bestuurder kan meer dan één stem toegekend worden. Dit mag echter nooit meer zijn dan de stemmen van de andere bestuurders bij elkaar.	Dit voorkomt dat één bestuurder alles in zijn eentje kan beslissen, omdat die altijd de meerderheid van de stemmen heeft.
Idem lid 5	Ontstentenis	Er moeten voorschriften zijn over de manier hoe taken en bevoegdheden uitgeoefend moeten worden bij ontstentenis of belet (verhinderings) van één, meerdere of alle bestuurders. Wat onder verhindering wordt verstaan kan nader gereguleerd zijn. Degene die bij ontstentenis of verhindering is aangewezen tot het verrichten van bestuursdaden wordt voor deze bestuursdaden met een bestuurder gelijkgesteld.	Er moet een regeling zijn voor het geval niet alle bestuursfuncties vervuld zijn óf een of meerdere bestuursleden (langere tijd) verhinderd is/zijn de bestuurstaak uit te oefenen. Dit kan door bijv. een niet bestuurslid (niet bij naam, maar bij aangeven van een bepaalde functie) aan te wijzen om in die specifieke gevallen beslissingen te nemen, alsof die persoon bestuurslid zou zijn.
Idem lid 6	Tegenstrijdig belang	Een bestuurslid mag niet meepraten of meebeslissen over zaken waar die (in)direct persoonlijk belang bij heeft die tegenstrijdig zijn aan het belang van lid 3. Als hierdoor geen besluit genomen kan worden, wordt het besluit door een eventuele raad van commissarissen of algemene vergadering genomen, tenzij de statuten anders bepalen.	Een bestuurslid mag in geen enkel geval persoonlijk belang hebben bij of persoonlijk voordeel genieten als gevolg van diens bestuurslidmaatschap. Als er geen raad van commissarissen is (meestal afwezig bij een vereniging) beslist de algemene vergadering.
Idem lid 7	Bezoldiging	Tenzij de Statuten anders bepalen, kan de algemene vergadering aan de bestuurders een bezoldiging toekennen.	Over het betalen voor de uitoefening van het bestuurslidmaatschap moet door de algemene vergadering worden besloten.
Idem lid 8	Raadgevende stem	Bestuurders hebben een raadgevende stem in de algemene vergadering.	Bestuursleden kunnen op deze manier niet meer als 'gewoon lid' meestemmen en zo de stemming in de vergadering beïnvloeden.

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
FA, Ná artikel 44 wordt ingevoegd artikel 44a	Uitvoerende bestuurders	Indien een vereniging zowel niet-uitvoerende bestuurders als uitvoerende bestuurders heeft (vaak met commerciële activiteiten), is er sprake van 'uitvoerende bestuurders'. Dit artikel gaat daarover.	Omdat dit niet binnen de KNBF bekend is dat dit voorkomt, is het hier niet verder uitgewerkt.
G, Artikel 47, lid 1	Toezicht RvC	Tenzij er uitvoerende bestuurders zijn kan er een Raad van Commissarissen (RvC) zijn, die ook wel Raad van Toezicht kan heten. De Raad bestaat uit één of meer natuurlijke personen.	Als geen invulling is gegeven aan artikel 44a, dan kan (niet moet) er een Raad van Commissarissen zijn. Een natuurlijk persoon is geen rechtspersoon.
Idem, lid 2	Taak RvC	De taak van de RvC is toezicht houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen de vereniging en de met haar verbonden onderneming of organisatie.	Bij het houden van toezicht staat alleen het belang van de vereniging voorop.
Idem, lid 3	Bevoegdheden RvC	Tenzij door Statuten anders bepaald, is de RvC bevoegd elke door de AV benoemde bestuurder te schorsen.	De schorsing kan door de AV weer worden opgeheven.
Idem, lid 4	Stemrecht RvC	Vergelijkbare regeling als in art. 44, lid 4 (zie hierboven)	Meervoudig stemrecht is voor de RvC hetzelfde geregeld als bij bestuurders.
Idem, lid 5	Ontstentenis RvC leden	Vergelijkbare regeling als in art. 44, lid 5 (zie hierboven)	De situatie voor bestuurders is hier gekopieerd naar die van de commissarissen.
Idem, lid 6	Andere taken/ bevoegdheden	Statuten kunnen aanvullende taken en/of bevoegdheden voor leden van de RvC bevatten.	Als boven op de taken uit lid 2 meer nodig is, dan moet dit in de statuten geregeld worden.
Idem, lid 7	Tegenstrijdig belang RvC	Vergelijkbare regeling als in art. 44, lid 6 (zie hierboven)	De situatie voor bestuurders is hier gekopieerd naar die van de commissarissen.
Idem, lid 8	Bezoldiging RvC	Vergelijkbare regeling als in art. 44, lid 7 (zie hierboven)	De situatie voor bestuurders is hier gekopieerd naar die van de commissarissen.
Idem, lid 9	Stemrecht RvC	Tenzij de Statuten de RvC stemrecht toekennen, hebben de RvC leden een raadgevende stem in de AV	Vergelijkbaar met de situatie als die van bestuurders; echter bestuurders kunnen geen stemrecht middels de Statuten krijgen.

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
Idem, lid 10	Informatierecht RvC	Het bestuur geeft de RvC alle informatie die zij nodig hebben voor de uitoefening van haar taak.	Het bestuur heeft informatieplicht richting de RvC.
Idem, lid 11	Voortgangsrapportage RvC	Minimaal één keer per jaar stelt het bestuur de RvC schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, algemene en financiële risico's en van het gebruikte beheers- en controlesysteem.	De RvC moet jaarlijks op de hoogte gebracht worden van alle zaken die binnen de vereniging spelen en waar een risico voor het voortbestaan van de vereniging uit kan komen.
GA, Ná artikel 47 wordt ingevoegd artikel 47a, lid 1	Benoeming RvC leden	Tenzij bij Statuten benoemd, is de benoeming volgens art. 2:37 BW, tenzij benoeming volgens art. 63f	Art. 37: benoeming vanuit de leden door de AV met wat uitzonderingen en recht tot kandidaatstelling door de leden. 63f gaat alleen over coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen.
Lid 2	Informatie over kandidaten RvC	Regelt welke informatie over een kandidaat RvC lid gegeven moet worden bij de voordracht tot benoeming.	De voordracht moet worden gemotiveerd. Bij herbenoeming moet rekening worden gehouden met de taakvervulling in de afgelopen tijd.
H, Artikel 50a, lid 1	Hoofdelijke aansprakelijkheid in geval van faillissement	Artikel 131 en 138 lid 1 plus 3 t/m 10 zijn van toepassing op de taakvervulling door bestuurders en stelt dat de rechtbank of kantonrechter gaat over rechtsvorderingen, wo. die vallen onder artikel 138.	Artikel 131 gaat over de rechtbank die geschillen over rechtsvorderingen tussen de vereniging en haar bestuurders moet beslechten die óf onbepaald zijn óf € 25.000 te boven gaan. Artikel 138 lid 1 regelt dat bestuurders hoofdelijk aansprakelijk zijn indien er sprake is van onbehoorlijk bestuur en dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Lid 3 t/m 10 gaat over de afwikkeling van een faillissement en de daarmee verbonden hoofdelijke aansprakelijkheid, die tot max. 3 jaar na een faillissement kan worden ingeroepen.

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
Idem , lid 2	Aansprakelijkheid	Artikel 138 lid 2 plus 139 zijn van toepassing als: óf de vereniging vennootschapsbelasting verschuldigd is óf de vereniging verplicht is een officiële jaarrekening op te (laten) stellen.	Artikel 138 lid 2 gaat over verplichting tot opstellen jaarrekening en opstellen en bewaarplicht van financiële stukken, waaruit de staat van de vereniging blijkt.
Idem, lid 3	Idem RvC	Ten aanzien van RvC is het vergelijkbare van toepassing als in lid 1 en 2, maar art. 139 moet worden gelezen als art. 150. Tevens is ook art. 9 van toepassing op RvC.	Art. 150 regelt de hoofdelijke aansprakelijkheid van de RvC als in de jaarrekening een misleidende voorstelling van zaken is gegeven. Art. 9 gaat over behoorlijke uitoefening van taken door RvC leden. Zij zijn niet aansprakelijk als zij kunnen aantonen er alles aan gedaan te hebben de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden.
AAA, art. 286, lid 4, c	Wijze van benoeming	de wijze van benoeming en ontslag van bestuurders en, indien er een raad van commissarissen wordt ingesteld, de wijze van benoeming en ontslag van de commissarissen.	Het artikel is uitgebreid met ontslag en benoeming van de RvC. Dit is het enige wat in de Statuten geregeld móet zijn.
BBB, art. 291, ná lid 2 wordt toegevoegd lid 3	Taakvervulling bestuur	Bij vervulling van de taak van elk bestuurslid mag alleen het belang van de stichting of de daarmee verbonden onderneming of organisatie meespelen bij besluitvorming.	Alleen het belang van de stichting mag een rol spelen bij te nemen beslissingen.
Idem lid 4	Meervoudig stemrecht	Een met name genoemde of in functie aangeduide bestuurder kan meer dan één stem toegekend worden. Dit mag echter nooit meer zijn dan de stemmen van de andere bestuurders bij elkaar.	Dit voorkomt dat één bestuurder alles in zijn eentje kan beslissen omdat die altijd de meerderheid van de stemmen heeft.
Idem lid 5	Ontstentenis	Er moeten voorschriften zijn over de manier hoe taken en bevoegdheden uitgeoefend moeten worden bij ontstentenis of belet (verhinderings) van één, meerdere of alle bestuurders. Wat onder verhindering wordt verstaan kan nader gereguleerd zijn. Degene die bij ontstentenis of verhindering is aangewezen tot het verrichten van bestuursdaden wordt voor deze bestuursdaden met een bestuurder gelijkgesteld.	Er moet een regeling zijn voor het geval niet alle bestuursfuncties vervuld zijn óf een of meerdere bestuursleden (langere tijd) verhinderd is de bestuursstaak uit te oefenen. Dit kan door bijv. een niet-bestuurslid (niet bij naam, maar bij aangeven van een bepaalde functie) aan te wijzen om in die specifieke gevallen

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
			beslissingen te nemen, alsof die persoon bestuurslid zou zijn.
Idem lid 6	Tegenstrijdig belang	Een bestuurslid mag niet meepraten of meebeslissen over zaken, waar die (in)direct persoonlijk belang bij heeft die tegenstrijdig zijn aan het belang van lid 3. Als hierdoor geen besluit genomen kan worden, wordt het besluit door een eventuele raad van commissarissen genomen. Bij het ontbreken daarvan wordt het besluit genomen door het bestuur onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen, tenzij statuten anders bepalen.	Een bestuurslid mag in geen enkel geval persoonlijk belang hebben bij of persoonlijk voordeel genieten als gevolg van diens bestuurslidmaatschap. Als er geen raad van commissarissen is beslist het bestuur waarbij vastgelegd moet worden waarom tot het besluit is gekomen, tenzij de statuten anders bepalen.
Idem lid 7	Bezoldiging	De Statuten kunnen bepalen dat aan de bestuurders een bezoldiging wordt toegekend.	Over het betalen voor de uitoefening van het bestuurslidmaatschap moet dit in de statuten geregeld zijn. Anders is er geen sprake van betaling.
BBBA, Ná artikel 291 wordt ingevoegd artikel 291a	Uitvoerende bestuurders	Indien een stichting zowel niet-uitvoerende bestuurders als uitvoerende bestuurders heeft (vaak met commerciële activiteiten), is er sprake van 'uitvoerende bestuurders'. Dit artikel gaat daarover.	Omdat dit niet binnen de KNBF bekend is dat dit voorkomt, is het hier niet verder uitgewerkt.
BBBB, Ná artikel 292 wordt ingevoegd artikel 292a, lid 1	Toezicht	Tenzij er uitvoerende bestuurders zijn kan er een Raad van Commissarissen (RvC) zijn, die ook wel Raad van Toezicht kan heten. De Raad bestaat uit één of meer natuurlijke personen.	Als geen invulling is gegeven aan artikel 291a, dan kan (niet moet) er een Raad van Commissarissen zijn. Een natuurlijk persoon is geen rechtspersoon.
Idem, lid 2	Taak RvC	De taak van de RvC is toezicht houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen de stichting en de met haar verbonden onderneming of organisatie.	Bij het houden van toezicht staat alleen het belang van de stichting voorop.
Idem, lid 3	Bevoegdheden RvC	Tenzij door Statuten anders bepaald, is de RvC bevoegd elke bestuurder te schorsen.	De schorsing kan worden opgeheven door het orgaan dat, of de persoon die bevoegd is voor de benoeming.
Idem, lid 4	Meervoudig Stemrecht RvC	Vergelijkbare regeling als in art. 291, lid 4 (zie hierboven)	Meervoudig stemrecht is voor RvC hetzelfde geregeld als bij bestuurders

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
Idem, lid 5	Ontstentenis RvC leden	Vergelijkbare regeling als in art. 291, lid 5 (zie hierboven).	De situatie voor bestuurders is hier gekopieerd naar die van de commissarissen.
Idem, lid 6	Andere taken / bevoegdheden	Statuten kunnen aanvullende taken en/of bevoegdheden voor leden van de RvC bevatten.	Als boven op de taken uit lid 2 meer nodig is, dan moet dit in de statuten geregeld worden.
Idem, lid 7	Tegenstrijdig belang RvC	Vergelijkbare regeling als in art. 291, lid 6 (zie hierboven).	De situatie voor bestuurders is hier gekopieerd naar die van de commissarissen.
Idem, lid 8	Bezoldiging RvC	Vergelijkbare regeling als in art. 291, lid 7 (zie hierboven).	De situatie voor bestuurders is hier gekopieerd naar die van de commissarissen.
Idem, lid 9	Informatie over kandidaten RvC	Regelt welke informatie over een kandidaat RvC lid gegeven moet worden bij de voordracht tot benoeming.	De voordracht moet worden gemotiveerd. Bij herbenoeming moet rekening worden gehouden met de taakvervulling in de afgelopen tijd.
Idem, lid 10	Informatierecht RvC	Het bestuur geeft de RvC alle informatie die zij nodig hebben voor de uitoefening van haar taak.	Het bestuur heeft informatieplicht richting de RvC.
Idem, lid 11	Voortgangsrapportage RvC	Minimaal één keer per jaar stelt het bestuur de RvC schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, algemene en financiële risico's en van het gebruikte beheers- en controlesysteem.	De RvC moet jaarlijks op de hoogte gebracht worden van alle zaken die binnen de vereniging spelen en waar een risico voor het voortbestaan van de vereniging uit kan komen.
CCC, Artikel 298 wordt als volgt gewijzigd: lid 1 - 4	Ontslag bestuurder door rechtbank	Onder bepaalde omstandigheden kan op verzoek van een belanghebbende of het OM een bestuurder door de rechtbank worden ontslagen. Dit artikel regelt de procedure.	Hiervoor hoeft niets geregeld te worden in de regelgeving van de stichting. Het is een regeling die rechtstreeks volgt uit de wettekst.
CCCA, Ná artikel 2198 wordt toegevoegd art. 298a, lid 1	Arbeidsverhouding tussen stichting en bestuurder	De rechter kan geen herstel van de arbeidsovereenkomst tussen stichting en bestuurder uitspreken.	Indien er sprake geweest is van een arbeidsovereenkomst tussen de stichting en een van haar bestuurders en die is beëindigd, dan kan de rechter deze niet herstellen.

Verwijzing WBTR	Categorie	Nieuwe regeling	Toelichting
Idem, Lid 2	Idem voor RvC-leden	Lid 1 is op vergelijkbare wijze van toepassing op RvC-leden.	Zie toelichting bij lid 1
DDD, artikel 300a wordt als volgt gewijzigd, lid 1	Hoofdelijke aansprakelijkheid in geval van faillissement	Artikel 131 en 138 lid 1 plus 3 t/m 10 zijn van toepassing op de taakvervulling door bestuurders en stelt dat de rechtbank of kantonrechter gaat over rechtsvorderingen, wo. die vallen onder artikel 138.	Artikel 131 gaat over de rechtbank die geschillen over rechtsvorderingen tussen de stichting en haar bestuurders moet beslechten die óf onbepaald zijn óf € 25.000 te boven gaan. Artikel 138 lid 1 regelt dat bestuurders hoofdelijk aansprakelijk zijn, indien er sprake is van onbehoorlijk bestuur en dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Lid 3 t/m 10 gaat over de afwikkeling van een faillissement en de daarmee verbonden hoofdelijke aansprakelijkheid, die tot max. 3 jaar na een faillissement kan worden ingeroepen.
Idem , lid 2	Aansprakelijkheid	Artikel 138 lid 2 plus 139 zijn van toepassing als: óf de stichting vennootschapsbelasting verschuldigd is óf de stichting verplicht is een officiële jaarrekening op te (laten) stellen.	Artikel 138 lid 2 gaat over verplichting tot opstellen jaarrekening en opstellen en bewaarplicht van financiële stukken, waaruit de staat van de stichting blijkt.
Idem, lid 3	Idem RvC	Ten aanzien van de RvC is het vergelijkbare van toepassing als in lid 1 en 2, maar art. 139 moet worden gelezen als art. 150. Tevens is ook art. 9 van toepassing op RvC.	Art. 150 regelt de hoofdelijke aansprakelijkheid van de RvC als in de jaarrekening een misleidende voorstelling van zaken is gegeven. Art. 9 gaat over behoorlijke uitoefening van taken door RvC leden. Zij zijn niet aansprakelijk als zij kunnen aantonen er alles aan gedaan te hebben de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden.

Bijlage bij de WBTR-Handreiking voor KNBF-Verenigingen en Stichtingen.

In deze bijlage staat per 'Voorgeschreven regeling' uit de WBTR aangegeven wat u vast moet leggen in uw Huishoudelijk Reglement, als u een dergelijke regeling nog niet in uw Statuten of Huishoudelijk Reglement heeft vastgelegd. Als u het betreffende punt al wel in uw reglementering heeft staan, dan moet u in het vak 'Vastlegging van de voorgeschreven regeling' verwijzen naar het(de) betreffende artikel(en) in uw Statuten en/of Huishoudelijk Reglement of enig ander in uw organisatie bestaand reglement.

De meeste regelingen zijn binnen verenigingen en stichtingen op een vergelijkbare wijze voorgeschreven. De punten worden daarom zoveel mogelijk onafhankelijk van uw organisatievorm beschreven. Als er verschillen zijn tussen verenigingen en stichtingen, dan wordt dat nadrukkelijk aangegeven waarvoor de betreffende regeling voorgeschreven is. Als er in de voorgeschreven tekst staat 'vereniging/stichting', dan moet u in de tekst van uw Huishoudelijk Reglement de term overnemen die voor uw organisatie van toepassing is. Als het om een verplichting bij benoeming als bestuurslid of lid van een Raad van Commissarissen/Toezicht gaat, dan geldt die verplichting op het moment dat de zittende bestuursleden en RvC/RvT leden vóór 1 juli 2021 de reglementering vanuit de WBTR vastleggen.

Voorgeschreven regeling	Vastlegging van de voorgeschreven regeling
Wijze van benoeming en ontslag RvC/RvT leden binnen een Stichting Uitsluitend voor stichtingen die een RvC/RvT hebben, moet de wijze van benoeming en ontslag van RvC/RvT leden in de Statuten zijn vastgelegd.	In de Statuten moet de wijze van benoeming en ontslag van bestuursleden al zijn vastgelegd door de verplichting vanuit 2:286, lid 4, sub c BW. U wordt aangeraden indien u een RvC/RvT heeft en de wijze van benoeming en ontslag nog niet in de statuten is opgenomen, een regeling vergelijkbaar aan die van de bestuurders te maken. U heeft 5 jaar gerekend vanaf de ingangsdatum van de WBTR om die Statutenwijziging bij de notaris vast te leggen. Voordat dit bij de notaris wordt vastgelegd, moet u dit vóór de ingangsdatum in een bestuursbesluit vast leggen, zodat aantoonbaar is dat dit in uw Stichting geregeld is.
Taakvervulling bestuursleden Bestuursleden moeten zich schriftelijk akkoord verklaren dat zij uitsluitend handelen in het belang van de organisatie waarvan zij bestuurslid zijn.	Indien dit nog niet geregeld is neemt u in het Huishoudelijk Reglement de volgende tekst op: 'Elk bestuurslid ondertekent bij zijn/haar benoeming een verklaring waaruit blijkt dat het bestuurslid akkoord gaat met de verplichting alleen in het belang van de vereniging/stichting te handelen'.
Meervoudig stemrecht Indien sprake is van meervoudig stemrecht (één bestuurder heeft meerdere stemmen), dan mag die nooit meer dan de helft van alle uit te brengen stemmen in het bestuur vertegenwoordigen.	Als er nu een regeling binnen uw organisatie is waarbij een van de bestuursleden meer dan de helft van de stemmen kan uitbrengen, moet dit worden gewijzigd, zodat dit niet meer het geval is. In de toekomst mag u geen regeling vastleggen die strijdig hiermee is.

Voorgeschreven regeling	Vastlegging van de voorgeschreven regeling
Ontstentenis bestuursleden Er moet een regeling zijn voor het geval niet alle bestuursfuncties vervuld zijn óf een of meerdere bestuursleden (langere tijd) verhinderd is/zijn de bestuurstaak uit te oefenen. Dit kan door bijv. een niet-bestuurslid (niet bij naam, maar bij aangeven van een bepaalde functie) aan te wijzen om in die specifieke gevallen beslissingen te nemen, alsof die persoon bestuurslid zou zijn.	Vastgelegd moet zijn: - of en hoe het bestuur bevoegd blijft om beslissingen te nemen; - hoe gehandeld moet worden bij tijdelijke afwezigheid (bijv. door langdurige ziekte) van een bestuurslid; - aanwijzen van (een) functionaris(sen) die bij ontstentenis van het gehele bestuur de taken van het bestuur vervult, alsof die bestuurder(s) zou(den) zijn. Naar keuze kan vastgelegd worden wat onder ‘verhinderd’ wordt verstaan.
Tegenstrijdig belang Geen van de bestuursleden mag actief betrokken zijn bij besluitvorming waar die (in)direct persoonlijk belang of persoonlijk voordeel bij heeft of tegenstrijdig is aan het belang van de organisatie. Als er een RvC/RvT is, dan komt de bevoegdheid tot het nemen van het besluit bij de RvC/RvT te liggen, als het bestuur, door het niet deelnemen aan de besluitvorming van één of meer bestuursleden, niet tot een besluit kan komen. Als er geen RvC/RvT is, dan blijft het bestuur bevoegd een besluit te nemen, waarbij schriftelijk vastgelegd moet worden waarom het besluit genomen is. De bestuurder waar de tegenstrijdig-belang-situatie voor geldt, mag ook dan niet deelnemen aan de besluitvorming. Statuten mogen een afwijkende regeling bevatten hoe tot besluitvorming moet worden gekomen in geval van tegenstrijdig belang.	In uw Huishoudelijk Reglement moet het volgende worden vastgelegd: ‘Elk bestuurslid dat een (in)direct persoonlijk belang of persoonlijk voordeel heeft bij een voorliggend bestuursbesluit onthoudt zich van deelname van zowel de beraadslagingen als de besluitvorming van het betreffende besluit.’ Indien u een RvC of RvT heeft dan moet dit orgaan het besluit nemen, indien het bestuur, door het niet deelnemen van één of meer van haar bestuursleden aan de besluitvorming, niet tot een besluit kan komen. Als u een RvC/RvT heeft moet u in het Huishoudelijk Reglement het volgende opnemen: ‘Indien door een situatie van tegenstrijdig belang het bestuur niet tot een besluit kan komen, komt de bevoegdheid om hierover te besluiten bij de RvC/RvT te liggen.’ Als er geen RvC/RvT is dan moet u het volgende in het Huishoudelijk Reglement opnemen: ‘Indien één of meer bestuursleden door tegenstrijdig belang niet deelnemen aan besluitvorming, dan dient schriftelijk te worden vastgelegd waarom het besluit genomen wordt.’ De statutaire regeling mag echter in geen geval strijdig zijn met de tegenstrijdig-belang-uitsluiting van de betreffende bestuurder(s).
Bezoldiging Als er sprake is van bezoldiging van bestuursleden, dan moet dit in de Statuten geregeld zijn.	Omdat veel verenigingen en stichtingen geen betaling van bestuursleden kennen, is er geen verplichting hier iets over op te nemen. Onkostenvergoedingen en vacatiegeld vallen hier niet onder, als betaald wordt voor verrichte arbeid valt dit er wel onder.
-	-

Voorgeschreven regeling	Vastlegging van de voorgeschreven regeling
Raadgevende stem binnen een vereniging Bestuurdersleden hebben alleen een raadgevende stem tijdens een Algemene Vergadering van de vereniging.	In het Huishoudelijk Reglement van uw vereniging moet u het volgende opnemen: 'Elk bestuurslid heeft bij stemmingen tijdens de Algemene Vergadering slechts één raadgevende stem, die niet meetelt bij de bepaling van de uitslag van een stemming.'
Hoofdelijke aansprakelijkheid in geval van Faillissement Bij de taakvervulling van bestuurders zijn art. 2:131 en 2:138, lid 1 plus 3 t/m 10 zijn van toepassing. Art. 131 regelt welke rechtbank bevoegd is bij een rechtsvordering tussen een bestuurder en de vereniging/stichting. Art. 138, lid 1 zegt dat elke bestuurder hoofdelijk aansprakelijk is in geval van onbehoorlijk bestuur en als dat een belangrijke oorzaak is voor een faillissement.	Om gewapend te zijn tegen claims van hoofdelijke aansprakelijkheid dienen een aantal zaken vastgelegd te zijn op bestuurlijk en financieel gebied. Daarbij moet het bestuur zich beseffen dat elk bestuurslid verantwoordelijk is voor het gevoerde financieel beleid; dit is dus niet alleen een taak van de penningmeester. Bevoegdheden moeten duidelijk en controleerbaar omschreven zijn en er moeten procedures zijn voor het nemen van beslissingen waarbij grote financiële belangen gemoeid zijn. Voor hogere bedragen is het raadzaam om de betalingsbevoegdheid bij twee bestuursleden te leggen, zodat niet één enkel bestuurslid grote transacties ten nadele van de organisatie kan doen.
Aansprakelijkheid Er ligt een verplichting op de organisatie tot het opstellen van een jaarrekening en een bewaarplicht die aansluit bij het gestelde in 2:139 BW. Indien hieraan niet wordt voldaan is er sprake van onbehoorlijk bestuur.	De bestuursleden zijn allen aansprakelijk voor het (doen) opstellen van de jaarrekening en een bewaarplicht van de jaarstukken (en onderliggende financiële stukken) gedurende zeven jaar. Na vereffening van een organisatie geldt deze bewaarplicht vanaf het moment van ontbinding van de rechtspersoon.
Aansprakelijkheid leden RvC/RvT Indien er in de jaarrekening een onjuiste voorstelling van zaken is gegeven, zijn de leden van de RvC/RvT hoofdelijk aansprakelijk voor de door de organisatie geleden schade.	Dit artikel ziet op een behoorlijke uitoefening van hun taak door leden van de RvC/RvT en legt op het bestuur de verplichting om de leden van de RvC/RvT behoorlijk te informeren. Het ontslaat de leden van de RvC/RvT niet van de plicht om door te vragen bij onduidelijkheden. Er is geen sprake van hoofdelijke aansprakelijkheid als zij kunnen aantonen er alles aangedaan te hebben om de gevolgen van het onbehoorlijk bestuur te voorkomen.

Het bovenstaande lijkt heel ingrijpend te zijn. Echter van onze bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering hebben wij vernomen dat voor 'gewone' verenigingen de WBTR niet veel ingrijpender is dan de huidige wetgeving. Dit geldt echter niet voor stichtingen die grote bedragen beheren of filatelistische evenementen (wordt beschouwd als commerciële activiteiten) organiseren. Daarvoor legt de WBTR een aantal verzwaren op, waarvan de regels rond taakvervulling (uitsluitend in belang van de organisatie), ontstentenis (hoe te handelen als bestuurders niet meer in functie zijn (ontstentenis) of belet (langere tijd niet beschikbaar zijn), hoofdelijke aansprakelijkheid en tegenstrijdig belang (niet mee vergaderen in die gevallen) het belangrijkste zijn.